

Public Criminology?

TOM DAEMS*

Ian Loader en Richard Sparks, Abingdon, Routledge, 2010, 196p.

Op 12 juli 2010 stelden Ian Loader en Richard Sparks hun langverwachte boek *Public Criminology?* voor. Dit gebeurde in Leicester tijdens een *author-meets-critics*-sessie op het congres van de *British Society of Criminology*. Criticasters van dienst waren Gordon Hughes, Reece Walters en Martin Innes. Op 19 november 2010 deden de twee hun nummertje nog eens over voor een volle zaal in San Francisco, maar dit keer voor een (grotendeels) Amerikaans publiek op de jaarlijkse bijeenkomst van de *American Society of Criminology*. Hier werden Todd Clear, Jody Miller en Loïc Wacquant opgetrommeld als discussanten. Elliott Currie trad bij die gelegenheid op als voorzitter.

Zowel in Leicester als in San Francisco kon *Public Criminology?* op heel wat belangstelling rekenen. Enerzijds is dit te wijten aan de tandem Loader – Sparks: die draait al jaren als een geoliede machine en leverde reeds enkele boeiende co-producties af. De vorming van de tandem is wellicht voor een deel te verklaren door een zekere lotsverbondenheid: de twee zaten lange tijd op dezelfde gang van de afdeling criminologie van de universiteit van Keele (p. x). Hun vertrek uit Keele – Ian Loader zou uitzwermen naar Oxford, Richard Sparks naar Edinburgh – heeft de vriendschap en het intellectuele bondgenootschap alvast niet gekneusd of gebroken. Integendeel: het duo werd in korte tijd zowat *incontournable* in de Britse criminologie.

Maar anderzijds – en bovenal – is er ook veel interesse voor het thema dat *Public Criminology?* aansnijdt. Ten dele in navolging van het grootscheepse debat in de sociologie, aangewakkerd door de invloedrijke en controversiële presidentiële lezing van Michael Burawoy voor de American Sociological Association¹, kreeg de discussie ook binnen de criminologie een meer uitgesproken plek. Zo verschenen er in 2007 (*Theoretical Criminology*) en 2010 (*Criminology and Public Policy*) themanummers gewijd aan ‘publieke criminologie’.² Een dergelijke interesse blijkt overigens ook uit de centrale thema’s van drie recente criminologische conferenties. Het achtste congres van de *European Society of Criminology* (niet toevallig met Richard Sparks als *local organiser*) kreeg de titel ‘Criminology in the public sphere’ opgeplakt (Edinburgh, 2 – 5 september 2008). De conferentie van de Britse collega’s uit 2009 was opgehangen aan het thema ‘A “Mirror” or a “Motor”? What is Criminology For?’ (Cardiff, 29 juni – 1 juli 2009). En de Nederlandse Vereniging voor Kriminologie verkoos datzelfde jaar uitgebreid aandacht te besteden aan ‘Criminologie en de media’. De twee centrale sprekers – Richard Sparks en Chrisje Brants-Langeraar –

* Postdoctoraal onderzoeker Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO), Instituut voor Strafrecht en Leuven Instituut voor Criminologie (LINC), K.U. Leuven.

¹ M. BURAWOY, “2004 ASA Presidential Address. For Public Sociology”, *American Sociological Review*, 2005, 70(1), 4-28.

² Zie L. CHANCER & E. MCLAUGHLIN (eds.), “Special issue on public criminology”, *Theoretical Criminology*, 2007, 11(2), 155-303; T.R. CLEAR (ed.), “Public Criminologies”, *Criminology and Public Policy*, 2010, 9(4), 721-805.

zouden daarbij, aldus de toenmalige congresaanbelding, 'ingaen op enerzijds de relatie tussen criminologie en de media en anderzijds het publieke gezicht van de criminologie' (Leiden, 18 – 19 juni 2009).

Onze noorderburen lijken inderdaad ook warm te lopen voor de vraagstukken die onder de noemer 'publieke criminologie' schuil gaan. In 2008 had socioloog Godfried Engbersen in *Tijdschrift voor Criminologie* een oproep gelanceerd naar criminologen toe om 'meer dan nu het geval is hun stem [te] laten horen in het publieke debat'.³ In de eerste aflevering van *De Criminoloog* trad NVK-voorzitter Willem de Haan hem uitdrukkelijk bij: 'Het lijkt mij raadzaam deze waarschuwing niet in de wind te slaan, al was het maar omdat Engbersen als relatieve, maar betrokken buitenstaander zijn zorgen uit op basis van een beoordeling van actuele ontwikkelingen in de criminologie'.⁴ De bezorgdheid van Engbersen was dat de criminologie meer en meer 'met de rug naar de samenleving komt te staan'. Door de toenemende professionalisering lijkt de criminologie zich steeds meer in te graven in wetenschapsinterne vraagstukken. Het spook van de navelstaarderij doemt op.

In zekere zin kan men stellen dat een vorm van 'publieke criminologie' altijd heeft bestaan en dat het deel uitmaakt (of zou moeten uitmaken) van de ruimere, intellectuele rol van de criminoloog. Het eigene aan het hedendaagse debat is evenwel dat er schijnbaar meer nood is aan betrokkenheid in de publieke sfeer. Of dit te maken heeft met een terugtrekking uit het publieke debat in het recente verleden dan wel met een nood aan het opdrijven van die betrokkenheid in het hier en nu, blijft daarbij eerder een open vraag. Sommigen die menen dat de criminologie is verschaald tot een wetenschap die zijn ambities in toenemende mate beperkt tot het aanleveren van hapklare antwoorden op beleidsvraagstukken of tot het bedienen van een hyper-gespecialiseerd (en dus uiterst select) publiek van *insiders*, zouden misschien het eerste stellen.⁵ Anderen die menen dat de in het oog springende ontwikkelingen uit het recente verleden om méér interventie en duiding van criminologen vragen, zouden wellicht het tweede beamen.⁶

SOCIOLOGIE VAN CRIMINOLOGISCHE BETROKKENHEID

Tegen bovengeschetste achtergrond – en afgaande op de titel van het boek – zou de lezer al vlug kunnen denken dat Loader en Sparks zich met *Public Criminology?* rechtstreeks in het debat mengen. Dit is echter niet echt het geval: het boek is geen pleidooi voor of tegen 'publieke criminologie'. Het boek is evenmin een handleiding vol *tips* en *tricks* over hoe je best een opiniestuk schrijft of hoe je een bezoek aan de TV-studio overleeft. Loader en Sparks nemen afstand en observeren het criminologische bedrijf in actie: 'it seems to us

³ G. ENGBERSEN, "Criminologie in meervoud. Over theoretische vernieuwingen in de Nederlandse criminologie", *Tijdschrift voor Criminologie*, 2008, 50(3), 270.

⁴ W. DE HAAN, "Een toekomstverkenning van de Nederlandse criminologie", *De Criminoloog*, 2009, 1(1), 1. Zie ook zijn "Publieke criminologie: een criminologie die ertoe doet?", *Delikt & Delinkwent*, 2008, 1051-1060. Dat het thema Willem de Haan nauw aan het hart ligt, blijkt ook uit het feit dat hij op 10 juni 2010 en voorafgaand aan zijn afscheidscollege als hoogleraar criminologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, een symposium organiseerde met als titel 'Criminologie en de publieke zaak'.

⁵ Zie bv. L. WALGRAVE, "Tussen charlatanisme en evangelisme. Bedenkingen over de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de criminologie en andere sociale wetenschappen", In: A.A. FRANKEN, M. DE LANGEN & M. MOERINGS (eds.), *Constance waarden. Liber amicorum prof. mr. Constantijn Kelk*. Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2008, 175-182.

⁶ Zie bv. L. CHANCER & E. MCLAUGHLIN, "Public criminologies. Diverse perspectives on academia and policy", *Theoretical Criminology*, 2007, 11(2), 155-173.

that the primary task at hand is to think sociologically *about* the idea of public criminology and the questions it prompts, not to rush to join the ranks of its advocates or detractors' (p. 6). Ze zijn vooral geboeid door de relatie tussen politiek en de productie en het gebruik (of misbruik) van kennis. Aangezien de criminologie reeds vanaf zijn prille ontstaan altijd dicht tegen het beleid heeft aangeschurkt en in de nabijheid vertoeft van de instellingen van sociale controle, leent de criminologie zich bij uitstek tot dergelijk onderzoek. Om die reden spreken ze ook wel van een '*sociology of criminological engagement*'; een sociologie van criminologische betrokkenheid.

Vanwaar dan die plotse interesse voor 'publieke criminologie'? In het boek duiken twee gerelateerde redenen op: enerzijds de diagnose dat de criminologie een '*successful failure*' is, d.w.z. dat de criminologie groeit en bloeit als nooit voorheen (getuige de vele congressen, gespecialiseerde tijdschriften, wetenschappelijke prijzen, professionele verenigingen, onderwijsprogramma's, enzovoort), maar nauwelijks zijn stempel drukt op het publieke debat en beleid; anderzijds de politisering en mediatisering van het ganse criminaliteits-debat waardoor er steeds minder ruimte is voor de inbreng van criminologische expertise. Doorheen het boek spreken Loader en Sparks – geïnspireerd door de verhitte discussies over klimaatverandering – ook wel over de 'opwarming' van het debat over misdaad en straf. Ze bestuderen daarbij hoe uiteenlopende vormen van criminologiebeoefening op geheel eigen wijze interveniëren in dit debat door ofwel de gemoederen te bedaren of deze nog verder te verhitten.

Maar vooraleer ze de verschillende stijlen van criminologische betrokkenheid onder de loep nemen, plaatsen Loader en Sparks een drietal kanttekeningen bij de stelling dat de criminologie een '*successful failure*' zou zijn. Ten eerste, zelfs indien de criminologische boodschap nauwelijks doordringt tot op het politieke of beleidsniveau (iets wat op zich al betwijfeld kan worden), moeten we dat dan als een 'mislukking' bestempelen? 'Has criminology really "failed" simply because political rulers or criminal justice actors choose to pursue crime and penal policies in ignorance – wilful or otherwise – of its hard-earned lessons? Surely this is akin to blaming toxicologists rather than the food producers or retailers for an outbreak of food poisoning among a supermarket's customers' (p. 13). Maar ook het omgekeerde geldt: het is niet omdat de criminologie in blakende gezondheid verkeert, dat we daarom ook meteen van een 'succes' kunnen spreken. 'One judges the field by the quality of its efforts to understand and explain those aspects of the social world that are brought under its gaze, not by totting up the number of outputs produced' (p. 14). Ten tweede, de omschrijving '*successful failure*' getuigt van een zeker parochialisme: men heeft vooral de situatie in de Verenigde Staten en Engeland en Wales voor ogen – elders (in het bijzonder doorheen Europa) duikt een meer divers beeld op. Ten derde, de notie '*successful failure*' is misschien wel wat te vriendelijk voor de criminologie, d.w.z. te sterk verbonden met een ideaalbeeld dat voorstanders van een publieke criminologie hebben van hun wetenschap: 'It rests ...on an express or implied self-understanding of criminology as a restraining, civilizing force seeking to protect, even salvage, a liberal criminal justice and penal system from an ill-informed, punitive populace and political rulers who are today irresponsibly or self-interestedly minded to give voters what they demand' (p. 15).

PYRO-CRIMINOLOGEN EN AIRCO-CRIMINOLOGEN

Loader en Sparks onderscheiden vijf stijlen van criminologische betrokkenheid: de *scientific expert* (de wetenschappelijk expert die zich toelegt op het verwerven van kennis over

criminaliteit en die allerhande interventieprogramma's test op hun bijdrage aan de terugdringing van criminaliteit, onveiligheid, enzovoort); de *policy advisor* (de beleidsadviseur die het als zijn of haar opdracht beschouwt om de politieke klasse te informeren en te adviseren over vraagstukken die betrekking hebben op misdaad en straf); de *observer-turned-player* (de academicus die besluit om zijn of haar handen vuil te maken omdat hij of zij meent dat criminologisch onderzoek de politieke agenda enkel kan beïnvloeden door middel van directe deelname aan het beleidsproces); de *social movement theorist / activist* (de activist of theoreticus van sociale bewegingen die zich richt op het ontwikkelen van een kritisch en alternatief discours – en dit vaak ten dienste van de meest gemarginaliseerden); de *lonely prophet* (de eenzame profeet die deelneemt aan de grote debatten over de diepgrijpende maatschappelijke transformaties en exploreert hoe deze hun stempel drukken op ontwikkelingen met betrekking tot misdaad en straf).

Het gaat om ideaal-typische posities die telkens bekeken worden in relatie tot het verhitte politieke klimaat van misdaad en straf. Zijn criminologen zelf betrokken partij bij de opwarming van het klimaat? Gooien ze a.h.w. als 'pyro-criminologen' olie op het vuur? Of hebben we daarentegen te maken met vormen van criminologische betrokkenheid die gericht zijn op het blussen van allerhande vuurhaarden? Een 'airco-criminologie' die koude lucht blaast?⁷ Loader en Sparks gaan in eerste instantie in op de twee laatste in het rijtje. De *social movement theorist / activist* brengen ze vooral in verband met de kritische criminologie: 'one that embraced, indeed on occasion sought to incite, the politicization of the crime question' (p. 72). De kritische traditie, die vooral vanaf de jaren zeventig de kop op stak, was (en is) uitdrukkelijk gericht op de politisering van het criminaliteitsvraagstuk. De torpedo's die afgevuurd werden op een oudere generatie van criminologen die in de naoorlogse periode nauwe banden smeedden met beleidsmakers, zouden uiteindelijk bijdragen aan het afbrokkelen van de cocon waarin beleidsvorming – op veilige afstand van het partijpolitieke tumult – plaatsgreep. Ook de 'eenzame profeet' wordt in verband gebracht met de opwarming van het klimaat: via het doorgronden van de grote maatschappelijke transformaties brandt de profeet (dystopische) toekomstbeelden op het netvlies van zijn of haar toehoorders of lezers.

De drie overgebleven posities zijn daarentegen veeleer gericht op het 'afkoelen' van het verhitte klimaat. Loader en Sparks bespreken vier manieren waarop dit plaatsgrijpt: het opfrissen en mobiliseren van aloude liberale, rechtsstatelijke principes; het beklemtonen van de wetenschappelijke missie om de oorzaken van criminaliteit bloot te leggen en te ontdekken wat werkt met het oog op de preventie en reductie van criminaliteit; het uitvinden van allerhande technieken die praktische (en vaak *low profile*) oplossingen bieden voor het bestrijden van criminaliteit (dit gebeurt onder meer onder de vlag van *crime science*); en het wijzen op de nood om het criminaliteitsbeleid opnieuw af te schermen van electorale politiek en overdreven media-aandacht. Loader en Sparks stippen aan dat het hier zeer uiteenlopende vormen van criminologiebeoefening betreft, die vaak weinig met elkaar gemeen hebben. Op één punt komen ze echter samen: door beroep te doen op bepaalde – juridische, wetenschappelijke of bureaucratische – expertise werken ze – vaak bedoeld, maar soms ook onbedoeld – eerder in de richting van het afkoelen van het klimaat. 'They are in many ways uncomfortable bed-fellows, intellectually and politically. Yet

⁷ Voor alle duidelijkheid: de termen 'pyro-criminologie' en 'airco-criminologie' zijn verzinsels van de auteur van deze boekbespreking.

thinking about them as “cooling devices” allows us to highlight their shared investment in, and privileging of, detached expertise as the source of restraint’ (p. 85).

Loader en Sparks tonen daarbij aan hoe aloude drijfveren van de criminologie – zoals de zoektocht naar de oorzaken van criminaliteit of het streven naar een menswaardige strafrechtsbedeling – door de verhitting van het klimaat een extra dimensie verwerven. Zo wordt over de aanhangers van het ‘evidence based’-paradigma het volgende opgemerkt:

‘as responses to crime have heated up over recent decades, the patient and careful discovery of what works to prevent or reduce offending has faced a struggle to compete with more politically driven penal rhetoric and policy. As a result, scientific method has come to be seen by its practitioners not only as a means of producing rational knowledge, but as a source of competing authority that can confound the ill-founded opinions on crime and its control that circulate in contemporary social and political life’ (p. 94)

Dergelijke pogingen om de bovenhand te halen op zgn. ‘dwaalopinies’ reveleren echter een bepaalde visie op de relatie tussen criminologie en politiek waar Loader en Sparks het lastig mee hebben. Hun belangrijkste punt van kritiek op elkéén van de vier afkoelingsstrategieën is dat de criminologie teveel wordt beschouwd als een antigif – een dam of rem op de politiek – eerder dan dat deze begrepen wordt als een participant in het politieke gebeuren. Vormen van airco-criminologie zijn teveel gericht op het neutraliseren van het politieke en miskennen daardoor dat het ruwe materiaal van de criminologie altijd en onvermijdelijk een politieke dimensie heeft: ‘practicing criminology in a hot climate may be less about investing in anti-political coolants and rather more to do with the question how to think about the contribution criminological knowledge can make in shaping public responses to problems that ought to be recognized and affirmed as inescapably political’ (p. 114)

Intellectual ambition, political humility

En daarmee krijgt *Public Criminology?*, dat zich aankondigt als een sociologisch traktaat, ietwat onverwacht toch nog een normatief staartje. Er is immers nood, zo schrijven Loader en Sparks, aan het uitbenen van een verdedigbare visie op de relatie tussen criminologie en politiek. Ze beogen daarbij een bepaalde gevoeligheid te cultiveren: ‘What we propose ...is best described as a sensibility or disposition, a way of being in and relating to public life, together with a cluster of issues and questions that we think those who research crime and justice ...might usefully devote more time to thinking about and folding into their work than they have generally tended to do hitherto’ (p. 116-7).

Loader en Sparks kiezen niet tussen de vijf stijlen en willen ook niet een nieuwe, zesde stijl van betrokkenheid in het leven roepen. Dit wordt eigenlijk al onmiddellijk duidelijk aan het begin van het boek waar ze openlijk betreuren dat het pluralisme in de hedendaagse criminologie (d.w.z. de veelheid aan theoretische perspectieven, moederdisciplines, methodologieën, criminologische betrokkenheid, enzovoort) vaak als een probleem wordt ervaren waar doorgaans op drie manieren mee wordt omgegaan: passieve toleration (in het oog springende verschillen worden geïnstitutionaliseerd waardoor verschillende vormen van criminologie naast elkaar komen te bestaan), takeover (één bepaalde vorm van criminologiebeoefening wordt tot de enige wenselijke uitgeroepen) of divorce (men maakt zich los van de criminologie en gaat op zoek naar een ander vocabularium (bv.

crime science en zemiology) of pleit voor een terugkeer naar de moederdiscipline). Elk van deze drie opties baart Loader en Sparks zorgen. Ze tonen zich dan ook voorstanders van een pluralistische criminologie waarin de meerwaarde en focus van elkéén wordt erkend. Zonder te willen streven naar integratie menen ze dat debat en uitwisseling gestimuleerd kan worden en dat de criminologie daardoor uiteindelijk ook een meer vruchtbare bijdrage kan leveren aan het publieke debat.

Gelet op het eigene van de politiek en het gegeven dat conflicten over waarden en belangen niet zomaar een oplossing vinden door meer of betere kennis, menen Loader en Sparks dat de criminologie zich meer bescheiden moet opstellen ten aanzien van de politiek. Politici zijn nu eenmaal geen toegepaste wetenschappers (en gelukkig maar).

Uiteindelijk belanden ze bij de criminoloog als een *'democratic under-labourer'*:

'The democratic under-labourer operates with a generous account of what can count as a criminological claim, one that encompasses systematically generated evidence, new theoretical insights, principled proposals for responding to crime differently, and the accumulated craft wisdom of the field. Yet she continues to hold that when criminology intervenes in public life, it needs to do so in ways that remain embedded in academic formative intentions and processes, and retain an overriding interest in the production of knowledge. Once severed from these intentions, and the limits they place on what can be said and done, criminology loses what is legitimate and valuable about its contribution to a better politics, and risks instead the fate of many a self-styled "public intellectual" these days – too much public, not enough intellectual' (p. 130)

STROPERIG BOEK

Tijdens de *author-meets-critics*-sessie in San Francisco merkte Todd Clear op dat *Public Criminology?* zowel *thin* als *thick* is: het boek is letterlijk dun (het telt minder dan 200 pagina's en is gedrukt op klein formaat), maar de ideeën en de boodschap blijven wel plakken – als een dikke streep stroop. Dit heeft niet enkel te maken met de thematiek van het boek en de originele wijze waarop zowat het ganse spectrum aan criminologische bedrijvigheid in verband wordt gebracht met de opwarming van het criminaliteitsklimaat: het boek nodigt bovenal uit tot introspectie. Wie zichzelf tot de criminologie bekent en zich af en toe vragen stelt bij de zin (en onzin) van haar of zijn professionele bezigheden, zal zich er wellicht op betrappen verwikkeld (of verstrikt) te geraken in een speurtocht naar het antwoord op de vraag 'Waar hoor ik thuis in het rijtje van vijf?'. Dit betekent dat de kritische (en vleiende) commentaren van Loader en Sparks bij de positie waar de lezer zich het meest mee vereenzelvigt, haar of hem ook niet onberoerd zullen laten – en hetzelfde geldt voor de eigen positionering ten aanzien van de voorgestelde figuur van de *democratic under-labourer* waarrond Loader en Sparks de criminologische gemeenschap willen verenigen (of herenigen). Met andere woorden: dit boek zoeft als een pijl naar het hart van onze professionele identiteit en verdient om die reden alle aandacht.

Alhoewel het boek opgezet is als een oefening in een sociologie van criminologische betrokkenheid, zit er toch een duidelijke – en ambitieuze – boodschap in vervat. Zoals eerder reeds aangestipt: Loader en Sparks willen de verscheidenheid van de hedendaagse criminologie samenbrengen rond de figuur van de *'democratic under-labourer'*. Voor sommige lezers tonen Loader en Sparks zich hier wellicht te ambitieus. Bij wijze van voorbeeld: kan cultureel criminoloog (en notoir dumpster diver) Jeff Ferrell wel door dezelfde

deur als experimenteel criminoloog Larry Sherman?⁸ Of kan David Weisburd die recent stelde dat het onze morele plicht is om zgn. ‘*randomized controlled trials*’ uit te voeren, wel de kamer delen met Jock Young die spreekt over het spel met cijfers van een ‘voodoo criminologie’?⁹ Gehoor geven aan de oproep van Loader en Sparks vereist dat zij allen water bij de wijn doen en hun eigen activiteiten herbekijken binnen de ruimere politieke en beleidscontext waarbinnen de criminologie functioneert. Maar misschien is het water soms gewoonweg te diep? Daarenboven schuilt er ook een risico op een nieuwe vorm van berusting (of in hun terminologie: *passive toleration* (p. 20)) in het pluralisme van Loader en Sparks. Zoals eerder al aangestipt verwelkomen ze de diversiteit van de fauna en flora in de hedendaagse criminologie en wensen ze hier, vanuit hun pluralistische visie, niet in te snoeien of te besproeien. Gelet op de arbeidsverdeling binnen de criminologie en de bijdrage die éénieder meent te (kunnen) leveren aan het geheel, zou dit ertoe kunnen leiden dat de *status quo* gehandhaafd blijft, maar dit keer onder de meer aantrekkelijke lading ‘*we’re all democratic under-labourers now!*’ Loader en Sparks zouden wellicht – en met reden – opwerpen dat *business as usual* niet te rijmen valt met de boodschap in het boek, maar het risico dat iedereen zijn ding blijft doen, is niet denkbeeldig.

Tot slot nog een kleine opmerking over het rijtje van vijf. Loader en Sparks laten de rol van buiten-wetenschappelijke overtuigingsmiddelen grotendeels buiten beschouwing. De indruk wordt daardoor gewekt dat criminologen per definitie de *logos* laten prevaleren wanneer zij zich oriënteren op het publieke debat. Dit leidt er bijvoorbeeld toe dat elkéén die zich met macrosociologische vraagstukken bezighoudt, door Loader en Sparks als ‘eenzame profeet’ wordt bestempeld. Het bepalende kentrek van de profeet – nl. dat hij doelbewust *overdrijft* in de hoop dat zijn professies géén realiteit worden¹⁰ – wordt daardoor echter onder de mat geveegd. Hetzelfde geldt voor de (soms overheersende) plaats van *pathos* in de criminologie, in het bijzonder wanneer criminologen zich bewust worden van de politieke dimensies van hun discipline. Je zou m.a.w. evenzeer een typologie kunnen construeren waarin de retorische *middelen* centraal staan, die criminologen aanwenden wanneer ze zich in het publieke debat mengen.¹¹ Gelet op het centrale belang dat ze hechten aan de kennisaanspraken van de criminologie als basis voor elke gerichtheid op het publieke debat, zouden Loader en Sparks dit wellicht ook wel beamen, maar vooralsnog komt dit onvoldoende aan bod.

⁸ Wie de oefening wil doen: bekijk eerst het filmpje ‘Jeff Ferrell is Waste Deep’ (<http://www.youtube.com/watch?v=SNw1q7XOWgA>) waarin Jeff Ferrell, auteur van *Empire of Scrounge*, trots de ‘schatten’ toont die hij uit diverse afvalcontainers opdiept. Surf vervolgens naar ‘Crime hot spots chat’ (<http://www.youtube.com/watch?v=6krdMnHnqvo&feature=related>) of naar ‘The Crime Experiment’ (<http://www.youtube.com/watch?v=IGDF1-B1Yjs&NR=1>). Hier licht Larry Sherman een grootscheeps experiment toe dat het gericht inzetten van politiepatrouilles op bepaalde ‘hot spots’ wil testen in Manchester.

⁹ Zie D. WEISBURD, “Ethical practice and evaluation of interventions in crime and justice: the moral imperative for randomized trials”, *Evaluation Review*, 2003, 27(3), 336-354 en J. YOUNG, “Voodoo criminology and the numbers game”, in J. FERRELL, K. HAYWARD, W. MORRISON en M. PRESDEE (eds.), *Cultural Criminology Unleashed*, Londen, GlassHouse Press, 2004, online beschikbaar op: <http://www.culturalcriminology.org/papers/chap1-jock-young.pdf>.

¹⁰ Z. BAUMAN, *Liquid Fear*, Cambridge, Polity Press, 2006, 176.

¹¹ T. DAEMS, *Making Sense of Penal Change*, Oxford, Oxford University Press, 2008, hoofdstuk 6.